

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Necdet İpekçioğlu
Necdet İpekçioğlu

Batman Milletvekili

Kadına yönelik erkek şiddetinin ülke genelinde ciddi bir artış göstermesi ve son derece yakıcı ve yıkıcı bir olgu hale gelmesine mukabil kadına yönelik her türlü şiddetin engellenmesine yönelik önemli bir adım olan İstanbul Sözleşmesi'nin gerekleri yerine getirilmediği gibi Resmi Gazete'de yayımlanan 19.03.2021 gün ve 3718 Sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle sözleşmeden çekilme kararı alınmıştır.

Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi, 1 Ağustos 2014'te yürürlüğe girmiştir. Sözleşme, Türkiye'ye şiddetin önlenmesi konusunda çeşitli yükümlülükler getirmektedir ancak şiddetin arttığı istatistikî verilerle sabittir. Erkek şiddetinin ve kadın cinayetlerinin adeta bir kırığa dönüşmesi toplumsal muhalefetin de birincil gündemi olmaya devam etmiş, İstanbul Sözleşmesinin uygulanması yönlü çağrılar yapılmıştır.

Artan şiddet ve toplumsal muhalefete rağmen bir gece yarısı kararnamesi ile Türkiye, Sözleşme'den çekildiğini duyurmuştur. Oysa İstanbul Sözleşmesi; kadına yönelik şiddeti ve aile içi şiddeti önlemede önemli bir adım olup Türkiye'nin ilk imzacısı olduğu, TBMM'nin de ilk onayladığı sözleşme olması açısından dikkate değerdir.

Bianet erkek şiddeti çetelesine göre, erkekler, 2020'de en az 284 kadını ve 26 çocuğu öldürdü, 96 kadına tecavüz etti, 818 kadını seks işçiliğine zorladı, 147 kadını taciz etti, 265 çocuğu istismar etti. Erkekler 2020'de en az 792 kadına da şiddet uyguladı, yaraladı. 2020'de aralarında trans kadınların da olduğu en az 255 kadının ölümü ise basına "şüpheli" olarak yansıdı.

Yukarıda verilen sayılarla istatistikî olarak desteklenen artan kadına yönelik şiddet koşullarında, İstanbul Sözleşmesinin uygulanması hayati önemdedir. Kaldı ki, Sözleşme'den çekilme kararının yayımlandığı günden itibaren, şiddet verilerinin arttığı, bazı sosyal medya hesaplarında şiddet yanlısı erkeklerin daha cüretkar ifadelerde bulunduğu, kadınları tehdit eden erkeklerin sıklıkla Sözleşmeden çekinildiğine dair vurgular yaptığı herkes tarafından erişilabilir kamuya açık verilerdir. Anlaşılan şudur ki, İstanbul Sözleşmesinin yeterince uygulanmamasına rağmen varlığı

dahi caydırıcılık sağlamakta iken geline durumda herhangi bir caydırıcılığı kalmamıştır. Başka bir deyişle sözleşmeden çekilme kararı akabinde erkek şiddetinin önü açılmış, şiddet ve cezasızlık politikaları artmıştır.

Yine kararın yayınlandığı günden bu yana, sadece kadın ve LGBTİ+lar tarafından değil, muhalefet partileri, barolar, insan hakları örgütleri, sendikalar, meslek örgütleri, belediyeler, üniversiteler, spor kulüpleri, farklı alanlarda çalışan sivil toplum örgütleri, holdingler, özel sektör örgütleri, akademisyenler, hukuk profesörleri ve başka birçok örgüt ve birey tarafından gerçekleştirilmekte olan protesto eylemlerine, açıklamalara, imza kampanyalarına katılmış, Partimiz de dahil olmak üzere çok sayıda idari dava açılmıştır. Bu da İstanbul Sözleşmesinin toplumun oldukça geniş kesimleri tarafından sahiplenildiğinin açık ifadesidir. Hakeza yapılan kamuoyu araştırmalarında da yurttaşların Sözleşme'nin uygulanması ve çekilme kararından dönülmesi yönündeki eğilimindeki yüksek oran dikkat çekici olmuştur.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye, İstanbul Sözleşmesi'nin imzacısı ve Sözleşmeyi sahiplenici konumda iken neden Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile bir gecede sözleşmeden çekilme kararı almıştır?
- 2- İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararını müteakip kadın cinayetlerinde ortaya çıkan artışa dair istatistikler çıkarılmış mıdır? Elde edilen veriler ne yöndedir?
- 3- Sözleşme'nin yürürlüğe girdiği 1 Ağustos 2014 itibarıyla şiddet verileri ne şekildedir?
- 4- Halihazırda kadın sığınma evlerine başvuru yapan şiddete maruz bırakılmış/hayatta kalan kadınların başvurularının kabul edilmemesinin sebepleri nelerdir?
- 5- Mahkemelerin tedbir kararı verme noktasında şiddete maruz bırakılanın can güvenliğini değerlendirmeyen kararlara imza atmasının sebepleri nelerdir?
- 6- Üzerinde cinsel şiddet, saldırı ve istismar faili olduğuna dair beyan ve hatta somut ve güçlü deliller olan kişilerin tutuksuz yargılandığına dair çok sayıda örnek mevcut olup, tehlike arzeden bu kişilerin tutuklanmamalarının sebepleri nedir?
- 7- Sözleşme'nin toplumun büyük kısmı tarafından desteklenmesi ve uygulanması yönündeki taleplerin sürekliliği gözetilerek bakanlığınızın sözleşmeden çekilme kararının geri alınmasına yönelik bir talebi olacak mıdır?
- 8- İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararından sarfinazar edilmesi gündemde midir?
- 9- Kadına yönelik her türlü şiddet ve çocuk istismarı ile mücadelede hangi yöntemlerin belirlenmesi gündeminizdedir? Bu konuda Sözleşme'den çekilme kararından dönülerek Sözleşme şartlarının gereklerinin yerine getirilmesi noktasında bir çalışma yapılması gündeminizde midir?